

در خانه نقاش نورها

آندره آرنی ولد
ترجمه: فرشید ملکی

از ایستگاه قطار ورنون^۱ تا دهکده گیورنی^۲، جایی که نقاش سال‌های آخر زندگی خود را می‌گذراند تنها پنج کیلومتر است. اتومبیلی که کلود مونه^۳ لطف کرده و برای من فرستاده مرا در ایستگاه ورنون سوار می‌کند و به سرعت از حومه شهر عبور می‌کند. چند پایه مخروبه و خزه بسته متعلق به یک پل قدیمی که از بستر رودخانه سر بلند کرده‌اند، کلیسا، صخره گچی، تپه‌های قهوه‌ای که گوسفندان بر روی آنها در حال چرا هستند... در انتهای جاده‌ای پربیچ و خم، ماشین در جلوی یک روازه چوبی و قدیمی که به رنگ سبز رنگ شده و بر بالای آن طاق سنگی ساده‌ای وجود دارد می‌ایستد. در آن سوی روازه راه کوتاهی را طی می‌کنم که به یک گاراژ باشه ماشین و سپس یک خانه سفید و قرمز روستایی ختم می‌شود. در گتار خانه پنجره وسیع و بزرگی که ناظر بر این راه است وجود دارد. این باید پنجره کارگاه نقاش باشد. من خود را در پایی یک راه پله چوبی می‌یابم و بعد چند پله و دری که باز است. در پشت در، راه پله باریکی وجود دارد. دیوارهای دو طرف راه پله پر از چال‌های دستی ژاپنی است. چند پله دیگر را طی می‌کنم. در بالای پلکان آتلیه نقاش است، در می‌زنم، صدایی جواب می‌دهد: ((بیا تو)).

فلاسفه می‌گویند که زمان وجود ندارد. برای خیلی از ما این تنها از دیدگاه ماوراء الطبيعه حقیقت دارد. ما در عمل واقعیت سخت سال‌ها، روزها و دقیقه‌هارا به روشنی و گاه به تلخی تجربه می‌کنیم... با این وجود، به محض این که از در وارد آتلیه می‌شوم، احساس می‌کنم که اجبار دارم به این اصل ماوراء الطبيعی تن دردهم. من از قبل می‌دانستم که کلود مونه ۷۴ سال دارد ولی با دیدن او احساس می‌کنم که باورکردن آن سخت است. نقاش را می‌بینم ایستاده در وسط آتلیه که به طرزی باشکوه و با دقت خود را در کت خاکستری خود پوشانده است، با تنومندی چونان مجسمه سن جورج^۴ دوناتللو^۵ پوشیده در زره. ولی ریش انبوه، و تقریباً ترساننده نقاش به زودی تاثیر اولیه را کاهش می‌دهد. به جای آن تصویر آتای دهاتی، دروغ خشن، شکارچی گرگ‌ها و خرس‌ها از نسل‌های اصیل و قدیمی پیش روی من شکل می‌گیرد.

در پیش روی من کلود مونه در کارگاه خود ایستاده است. روشنی از پنجره بلند اتاق همه جا را گرفته. بوم‌هایی متعلق به دوره‌های مختلف کاری هنرمند دیوارها را پوشانده و بوم‌هایی دیگر رو به دیوار قرار دارند. در زیر پنجره تخت چوبی بزرگ که با ابریشم عاجی رنگ پوشیده شده قرار گرفته و بر زیر آن پوست کلفتی انداخته شده است. نیمکت، میز و یک کابینت جلو شیشه‌ای، میز تحریر با صندلی راحتی و یک سه‌پایه؛ تمام اشیاء اتاق را تشکیل می‌دهند. نور زیاد آسمان گیورنی اتاق بزرگ را پر می‌کند و نقاشی‌ها را شیستشو می‌دهند، که از برق گیج کننده نوری زمینی مملو هستند. نقاشی‌ها پر از فریادها، سرودها، بازی‌ها و خدایان هستند.

کلود مونه به اطلاع من می‌رساند که آماده است هر سوالی را در مورد تعدادی از کارهایش که قرار است به زودی در موزه لور نمایش داده شود جواب دهد. ولی او هرگونه مصاحبه‌ای را رد می‌کند. **تُن** صدای او خصوصیتی روستایی دارد.

من در جواب می‌گویم که کلمه مصاحبه یک کلمه عادی و معمولی است و برای بیانی درجه شگفتی و تحسین من از این ملاقات کافی نیست.

((من تقریباً ملاقات با هیچ کس را نمی‌پذیرم.)) مونه با صدای آرامی جواب می‌دهد: ((و تقریباً هیچ گاه اینجا را ترک نمی‌کنم و دیگر کار زیادی انجام نمی‌دهم... مدت سه سال اصلاً کار نکردم، سه سال بی‌رحمانه و وحشتناک. تنها از دو سه ماه پیش کار را شروع کرده‌ام.))

من در مورد کارهایی که قرار است در موزه لور به نمایش گذاشته شود از او سوال می‌کنم، کارهایی مانند منظره‌ها، کلیساها، کارهایی از دوره‌های مختلف زندگی وی، چند کار متعلق به دوره جوانی او، یک گاری در برف.... .

از او می‌پرسم: ((آیا کارهای دوره جوانی خود را هنوز دوست دارید؟))
کلود مونه لبخندی می‌زند و با عدم اطمینان و اندکی کم رویی جواب می‌دهد، ((آنها
آنقدر هم بد نیستند...)).

من می‌خواهم بدانم که آیا وی خاطراتی از هنگامی که آن کارها را انجام داد دارد.
در این موقع، او تا حدودی رنجیده خاطر مستقیماً در چشمان من خیره می‌شود و
می‌گوید: ((الآن می‌فهمم که از من چه می‌خواهید. شما می‌خواهید مرا وادار کنید که
دادستان تمام زندگی ام را بازگو کنم....)).

او جعبه سیگاری از جیبش درمی‌آورد، سیگاری در میان انگشتانش می‌پیچد و آن را
روشن می‌کند. سپس صندلی راحتی را از کنار میز تحریر برمی‌دارد و آن را نزدیک
سه پایه می‌گذارد و دست قوی خود را به آن تکیه می‌دهد.

من در حالی که از نگاه نافذ او که شبیه نگاه یک فئودال است و سعی دارد مقصود
دروني مرا دریابد فرار می‌کنم با احتیاط جواب می‌دهم: ((هرگز به خود جرأت
نمی‌دهم چنین کنم، فقط در ادامه صحبت در مورد جوانی شما می‌خواستم ببرسم که
به طور مثال آیا در دوران کودکی هیچ‌گونه علامتی که آینده هنری شما را بازگو کند
وجود داشت.)).

((آه مطمئناً! من همیشه طراحی می‌کرم. حتی هنگامی که کودکی بیش نبودم. من در
کشیدن کاریکاتور خیلی خوب بودم. آنها را در دفترچه یادداشت کلاس می‌کشیدم.
ولی به دروس خیلی توجه نداشتم. این زمانی بود که در لوهاور^۱ بودیم جایی که
بزرگ شدم.)).

در اینجا او حرف خود را قطع می‌کند و می‌گوید: ((باید بگویم که من یک پاریسی
همستم. همیشه گفته شده که من در لوهاور به دنیا آمده‌ام در حالی که در سال
۱۸۴۰ در پاریس متولد شده‌ام.)).

والدین من در لوهاور کارخانه دار بودند و آنها همیشه با نقاش شدن مخالف بودند.
ولی من در هر حال خود را با کاریکاتور سرگرم می‌کرم. در تئاتر، در کافه‌ها و یا
خانه‌هایی که می‌رفتیم. در ابتدا طراحی‌ها را به کسانی که از آنها کار کرده بودم
می‌دادم. بعد وقتی دیدم که بر سر آنها دعواست شروع به فروختن آنها کرد!
قباسازی اهل لوهاور معمولاً کارهای مرا در ویترین مغازه خود می‌گذاشت و مردم
آنها را می‌دیدند و در مورد آنها چیزهایی می‌گفتند و می‌خندیدند. قباساز در کنار
کارهای من کاهی نقاشی‌های کسی به نام بودین^۲ را می‌گذاشت. مردم لوهاور
همانقدر به کارهای بودین می‌خندیدند که به کاریکاتورهای من، ولی این خنده‌ها با هم
فرق داشت. مردم فکر می‌کردند که او ساده‌لوح است و یا در حال جُک‌گفتن است. من
هم همان طور که مردم لوهاور فکر می‌کردند به این قضیه نگاه می‌کرم. در آن زمان
من ملهم از هنر آکادمیک بودم.

یک روز در مغازه قباساز کسی به طرف من آمد و گفت: طراحی‌های شما جالب و با
قدرت هستند. شما باید در کنار کاریکاتور، کارهای دیگری نیز انجام دهید. به بیدن
من بیا، می‌خواهم در مورد نقاشی مواردی را به تو بگویم، ما می‌توانیم با هم کار
کنیم....).

به حالت جاخورده از او تشکر کرم. وقتی که او آنجا را ترک کرد، از قباساز پرسیدم
او که بود؟

جواب داد: ((او بودین بود.))
من خنده‌ام گرفت ولی در عین حال برای پیشنهاد دوستانه هنرمندی که تمام لوهاور
او را مسخره می‌کردند ارزش قابل شدم.
بار دیگر که بودین را در مغازه دیدم او به من گفت: نمی‌خواهی سری به من بزنی؟
با خودم گفتم من که چیزی را از دست نمی‌دهم، این دیدار می‌تواند برای من
سرگرم‌کننده و جالب باشد.

و روزی برای نقاشی از فضای بیرون با بودین همراه شدم. من ناشیانه شروع کردم به رنگمالی کردن بوم خودم. بعد او را در حال کار نگاه کردم و ناگهان احساس عمیقی به من دست داد... باید بگویم که ناگهان روشن شدم. در آن لحظه بودین حقیقتاً مرا با نقاشی آشنا کرده بود. از آن لحظه به بعد راه من به روشنی مشخص شده و سرنوشتمن رقم زده شد. با خود گفتم من نقاش خواهم شد، هرچه می خواهد بشود. ولی همان طور که می توان انتظار داشت والدینم شدیداً در مقابلم ایستادند.

وقتی که به سن سربازی رسیدم و اسمم برای سربازی درآمد، والدینم حاضر نشدند پولی بپردازند تا کس دیگری به جای من انتخاب شود، بنابراین مجبور شدم به سربازی بروم، و من **الجزیره را به خاطر آسمانش انتخاب کردم**.

بودن در لباس سربازی چندان هم بد نبود و افسران تخفیف هایی برای من که نقاش بودم قابلی می شدند. بعد از دو سال مریض شدم و به همین دلیل به من مرخصی دادند. از وقتی که به خانه برگشتم. بازگشت به محل خدمت برایم بسیار دشوار بود، به خصوص برای اینکه در آن دوران خدمت سربازی ۷ سال بود. پدر و مادر من هنوز حاضر نبودند سربازی مرا بخوردند. مجبور بودم به الجزیره برگردم.

پس از مدتی دوباره مریض شدم، تصمیم گرفتم مرخصی بگیرم و دیگر بازنگردم. در لوهاور به سختی شروع به کار کردم به طوری که والدینم حاضر شدند سربازی ام را بخوردند و به من اجازه دهند حرفة خود را در پاریس فرا گیرم و برای این کار، نقاشی به نام **تال موش^۱** را انتخاب کردم، کسی که لوکوپارتنیس^۲ را نقاشی کردد است، آیا کارهای او را دیده ای؟)

من اشاره مبهمی می کنم و او ادامه می دهد:

او در سال ۱۸۶۲ موقعيت عظیمی کسب کرد و با دختر عمومی من ازدواج کرده بود، بنابراین من در پاریس پهلوی او رفت. او به کارهایی که با خود برد بود نگاهی کرد و گفت که دارای استعداد هستم ولی باید در یک کارگاه کار کنم.

او مرا برآن داشت که در کارگاه **گلیبر^۳** سالخورده نام نویسی کنم. آیا گلیبر را هم نمی شناسی؟ وی کار تخیلات گمشده را که در موزه لور است نقاشی کرده است. من با صداقت، زیر دست او شروع کردم به کارکردن. بعد از یک ماه به خود گفتم کاری که در اینجا انجام می دهند احتمانه است. رنوار^۴ و سیسلی^۵ در آن کارگاه کار می کردند، من آنها را با خود همراه کردم و به آنها پیشنهاد کردم که در بیرون از کارگاه کار کنیم.

ولی هنگامی که والدینم فهمیدند که من کارگاهی را که تال موش مرا در آن نام نویسی کرده بود ترک کرده ام، آنها خرجی ام را قطع کردند. از آن به بعد همه چیز سخت شد. من و دوستانم تنها با فروش نقاشی هایمان زندگی می کردیم و لازم به گفتن نیست که پولی که عایدeman می شد همیشه برای زندگی کافی نبود.

در سالان سال ۱۸۶۵ برای اولین بار دو کارم را به نام: سَن آدرس^۶ و هونفلاور^۷ به نمایش گذاشتم. این کارها در جای مناسبی قرار داده شد و از آنها استقبال خوبی به عمل آمد.

سال دیگر من کار زن در لباس سیز را برای سالن فرستادم، این کار موفقیت بزرگی به دست آورد و باعث شد تا با مونه^۸ آشنا شوم.)

در اینجا مونه ژست خاصی می کرید، سیگاری روشن می کند و سپس دست های خود را بر پشتی صندلی راحتی تکیه می دهد. من منتظر شنیدن حمامه اولین روزهای امپرسیونیسم می شوم.

((رنوار، سیسلی، پیارو، بازیل^۹ و من، گروهی با تمایلات هنری مشترک بودیم. تا آنجا که ما متفرداً کارهای خود را به سالن می فرستادیم، این شانس به ما داده می شد تا آنها را به نمایش بگذاریم. ولی از وقتی که ما نمایش گروهی داشتیم ما را خرابکار نام نهادند و شروع به ردکردن کارهای ما کردند.

داورها در محروم کردن سنگلانه ما از حقوقمن و در استدلال برای این کار، شکی به خود راه نمی دادند، آنها در مورد ما می گفتند: آنها گروه خطرناکی هستند که مدعی هنری نو و انقلابی هستند. چند نفری از آنها بی تردید با استعداد هستند. اگر ما بر گروه آنها مهر تایید بزنیم، و به نظر برسد برای تلاش جمعی آنها ارزش قابل هستیم، این به معنای تخته شدن هنر و سنت بزرگ گذشته است.))

کلود مونه هنگام گفتن این موضوع نه حالت خنده دارد و نه خشم و ناراحتی از خود بروز می دهد. این هنرمند بزرگ که شهرت او آنقدر زیاد است که به آن شکی نمی توان کرد از مدت ها پیش تلخی و ناراحتی را در این مورد به کثاری نهاده است.

بعد از آن که سالن، کارهای ما را رد کرد زندگی وحشتناک شد. هیچ کس حاضر نمی شد کارهای ما را نشان دهد. هیچ کس کار ما را نمی خرید. جنگ شروع شد. پیارو و من در آن زمان یعنی سال ۱۸۷۱ در لندن بودیم و نمی دانستیم چه باید بکنیم. باید بگوییم من واقعاً خوشبخت بودم که در آن زمان با دوبیکنی^{۱۸} آشنا شدم. او نقاشی های مرا دید و معتقد شد که من دارای استعداد هستم.

او از من پرسید: ((آیا پولی داری؟))

((نه حتی یک پنی!))

((من تو را پهلوی خریداری خواهم برد که از کار تو خوش خواهد آمد.)) خریدار دوراند روئل^{۱۹} بود که در لندن زندگی می کرد. وی با دیدن کارهای من گفت: بد نیستند، حقیقت این است که من نمی توانم پول زیادی به شما بپردازم... شما مجبور خواهید بود که به سختی کار کنید.

از آن زمان به بعد دوراند روئل از همه ماحمایت می کرد. این عمل او جسارت قهرمانانه ای به حساب می آمد. کسانی باید نقش او را در تاریخ امپریو نیسم بررسی کنند.

دوراند روئل، کسی که به مدد او توانسته بودیم کارهای خود را به نمایش بگذاریم ناگهان تصمیم گرفت برای ایجاد یک موج جدید به آمریکا برود و سپس پس از مدتی برای ادامه تلاش خود بازگردد.

بدون او ما چه کار می توانستیم بکنیم؟ اوضاع دوباره تیره و تار شده بود.

دوراند روئل به ما می گفت صبور باشیم.

ولی از گرسنگی می میریم! ما می توانیم صبور باشیم، ولی چگونه شکمان را سیر کنیم؟

سرانجام در ۱۸۷۷ م ارتقیب حراج را از کارهایمان در هتل دو وننس^{۲۰} دادیم. روز سرگرم کننده ای بود. از پلیس خواسته شده بود تا برای حفظ نظم در آنجا باشد. مردم آمده بودند ما را مسخره کنند. آنها به کارهایمان می خندهند و به آنها سریا بینی نگاه می کردند و با این کار می خواستند بگویند که از هر طرف که به آنها نگاه شود فرقی نمی کند.

کلود مونه به طرف میز تحریر خود می رود، بروشوری جلد خاکستری را بیرون می آورد و آن را ورق می زند.

این کاتالوگ فروش است، خودت نگاه کن. من هم به نوبه خود کاتالوگ را ورق می زنم. یادگار بالارزشی است. مونه قیمت هر تابلو را در جلوی نام آن با مداد یادداشت کرده است. نگاهی گذرا به آن می کنم، موارد زیر توجه مرا به خود جلب می کند:

اگوست رنوار

۱۹ - سر یک دختر جوان ۵۰ فرانک

۲۳ - سر یک زن جوان ۴۷ فرانک

۲۹ - منظره پاییزی ۱۰۰ فرانک

۳۳ - یک سرباز ۱۰۰ فرانک

۲۴ - پاستل ۵۵ فرانک

سیسلی

۲۸ - رودخانه سن درسن کلود ۱۴۱ فرانک

۴۵ - ساحل رودخانه سن ۱۲۰ فرانک

به یاد حکایتی می‌افتم که تئودور دور^{۲۱} در کتاب فوق العاده‌ای به نام نقاشان امپرسیونیست نقل می‌کند.

در سال ۱۸۷۳، دوبیگنی یکی از منظره‌های هلندی کلود مونه را به نام کانال ساردام^{۲۲} با قیمت ۴۰۰ فرانک از دوراند روئل خرید. در ماه می ۱۸۷۸ بعد از مرگ دوبیگنی موجودی کارگاه وی به حراج گذاشته شد. من کار کانال ساردام را دیده بودم و فکر می‌کردم که یکی از بهترین کارهای اوست؛ و تصمیم به خرید آن گرفتم. حراج برگزار شد ولی اثری از این نقاشی نبود. به این نتیجه رسیدم که ورا ث تصمیما گرفته‌اند که این کار بالارزش را نزد خود نگه دارند. دو هفته بعد در یک روز یکشنبه اتفاقاً به هتل دی ونت^{۲۳} محلی که کارگاه دوبیگنی قرار داشت رفتم. وارد یکی از اتاق‌ها شدم. چند پیش طرح نامفهوم و گنگ، چند بوم قدیمی و کثیف که بعضی از آنها کمی رنگمالی شده بود یافتم. بر روی زمین مقدار زیادی سه پایه، پالت و قلم مو و به طور خلاصه تمام چیزهایی که در یک کارگاه یافت می‌شود وجود داشت؛ و ناگهان کانال ساردام کلود مونه را در گوشه‌ای یافتم. نزدیک بود از حال بروم؛ بعد از پرس و جو، فهمیدم که اتاق حاوی خریده‌ریزهای کارگاه دوبیگنی است و ورا ث مثل اینکه بخواهند چیزی را مخفی نگه دارند کار مونه را به طور بی نام و نشان در آن اتاق به جماعت خریدار نشان می‌دادند. ورا ث، کار مونه را از حراج حذف کرده و در آن اتاق قرار داده بودند؛ آنها فکر کرده بودند که نقاشی در حراج رسوابی به با خواهد آورد. من این نقاشی را با قیمت ۸۰ فرانک از ورا ث خریداری کردم. هنگامی که در سال ۱۸۹۱ شرایط‌مرا وا داشت که کلکسیون خود را بفروشم^{۲۴}، دوراند روئل این تابلو را با قیمت ۵۵ فرانک از من خرید. او آن را به آقای دکپ^{۲۵} فروخت و وی به نوبه خود قسمتی از کلکسیون خود را که شامل این تابلو هم می‌شد در سال ۱۹۰۱ به معرض فروش گذاشت. وی این تابلو را به قیمت ۳۰۰۰ فرانک فروخت. اگر این تابلو سرانجام به یک موزه تعلق پیدا نکند، جالب خواهد بود که شاهد بالارفتن قیمت این تابلو در آینده باشیم.

حکایت‌های مشابه دیگری در مورد کلود مونه وجود دارند که من نمی‌توانم از خود نقاش بخواهم که آنها را برای من بازگو کنم.

ترجیح می‌دادم ملاقات از گیورنی و این نوشه را اختصاص دهم به طرز تفکر کلود مونه، رفتارهایش، احساساتی که ابراز می‌کند، عشق او به گل‌ها و آرامش و صفاتی زندگی او در روستا... .

بعد از عزیمت دوراند روئل به امریکا الزام شدید برای تهیه مخارج زندگی باعث شد که مونه بعد از این که مدتی ارجحیت‌های گالری پتیت^{۲۶} را نادیده گرفته بود، در آنجا کارهایش را به نمایش بکشید. مونه و دوستانش قبلًا تصمیم گرفته بودند همکی به دوراند روئل وفادار باقی بمانند و در هیچ گالری دیگری کارهایشان را نشان ندهند. بازگشت دوراند روئل به طول انجامید و بالاخره مونه مجبور شد که به گالری پتیت رفته و پیشنهاد همکاری کند. او به گالری گفت: من علاقه دارم دو سه عدد از کارهایم را به شما بفروشم.... .

نقاشی‌های مونه در یک نمایشگاه بزرگ بین‌المللی در گالری پتیت به نمایش گذاشته شد. از هنگامی که این گالری شروع به نمایش گذاردن کارهای امپرسیونیست‌ها کرد، جماعت، دیگر به کارهای آنها نخدیدند و از آن پس نمایشگاهی به دنبال نمایشگاه دیگر از کارهای آنها برگزار می‌شد. همه چیز عوض شده بود. مونه ادامه می‌دهد: ((فکر می‌کنم حدود سال‌های ۱۸۸۰ بود که ناگهان همه چیز بر عکس شد و خریداران

برای خرید کارهای ما هجوم آوردند. دیوانگی بود، یک دیوانگی مضمحل و خنده‌آور. این خریدها گاهی صرفاً به دلیل تظاهر صورت می‌گرفت. من افسوس روزهایی را می‌خورم که گاه کسی یا کسانی به سختی ۱۰۰ فرانک صرفه جویی می‌کردند، کاری از نقاشی می‌خریدند و آن را در حالی که از خوشحالی در پوست خود نمی‌گنجیدند به خانه می‌بردند. امروزه خریدار ۵۰۰۰ فرانک برای یک کار می‌دهد... و کوچک‌ترین اطلاعی از چیزی که خریده است ندارد. آنها ادعایی کنند که عاشق نقاشی هستند...، من این را باور نمی‌کنم. من مجبورم که به نوعی با این وضع کنار بیایم در حالی که گاهی واقعاً احساس خجالت می‌کنم که مقدار زیادی پول در عوض کاری که صرفاً به خاطر لذت و تفریح انجام داده ام دریافت کنم»).

اینها حرف‌های مونه هستند که با صدایی خشن ادا می‌کند، صدایی که نه حالت تمسخرآمیز دارد و نه حالت نمایشی.

مونه به صحبت از ثروت خود ادامه می‌دهد:

((باید اضافه کنم که در گذشته ما مجبور بودیم نقاشی خود را در همان لحظه‌ای که پایان می‌یافتد یکی بعد از دیگری بفروشیم. ولی امروز با پول‌هایی که نقاشی‌ها به همراه می‌آورند برای من سخت است که کارهای بهتری انجام دهم.))

در این هنگام نقاش سکوت می‌کند. من به طرف کارها که بر روی دیوار قرار دارند می‌روم و از نقاش اجازه می‌خواهم که لحظاتی مرا در شکفتی خود رها کند. تمامی رنگ‌های موجود در جهان در یک شکفتی پرشور از خوشی و آزادی و سرخوشی می‌رقصد و آواز می‌خوانند. یک منظره از ونیز^{۲۷} و دیگری منظره‌ای از رودخانه تیمس^{۲۸}، اینها مرغزارها هستند و باغها، درختان و دریاچه‌ها... در اینجا بعضی پیش‌طرح‌های مقدماتی وجود دارد و در آنجا کارهایی مانند: کومه‌های علف، درخت‌های تبریزی، کلیساها و نیلوفرهای آبی....

مونه مرا وا می‌گذارد تا چشمانم اینجا و آنجا در کارگاه گردش کند. سپس مرا به نزدیکی کایینت شیشه‌ای هدایت می‌کند و پاکتی زرده شده را به من نشان می‌دهد که بر روی یک پایه قرار داده شده و روی آن آدرس مونه که به شعر نوشته شده، می‌باشد: آفای مونه،

که نه زمستان و نه تابستان،

از قدرت تخیل وی کاسته نمی‌شود،

در گیورنی نزدیک ورنون زندگی می‌کند،

در حالی که نقاشی می‌کند.

مونه ادامه می‌دهد: این نامه را استفان مالارمه^{۲۹} با این آدرس برای من فرستاد و نامه به دست من رسید.

ما کارگاه را به اتفاق هم ترک می‌کنیم. مونه به طرف ساختمان دیگری می‌رود، اینجا خانه اصلی است. اولین اتاقی که وارد می‌شویم اتاق مجللی است، اگرچه اثاثه آن ساده است. اینجا باید کارگاه قدیمی باشد. بلا فاصله تحسین و شکفتی من به طرف یک تابلو با زیبایی خیره کننده جلب می‌شود که بر روی یک سه پایه قرار دارد، نام آن ((منظره‌ای از ونیز)) می‌باشد که در زیر برف است.

مونه از من می‌پرسد: ((آن را دوست داری؟)) و بعد ادامه می‌دهد: (این نقاشی داستان جالبی دارد. خواننده‌ای به نام فور^{۳۰} گاهی کارهای مرا می‌خرید. روزی من پهلوی او رفتم و این کار را پیشنهاد کردم. او در جواب گفت: مونه، عزیزم حتماً جدی نمی‌گویی، من نمی‌توانم برای این کار ۵۰ فرانک به تو بدهم، نگاه کن! این یک تکه کرباس است که کمی رنگ سفید بر روی آن گذاشته‌ای. به حالت دلسوزدشده از پهلوی او رفتم و برای فروش آن سراغ چند دلال دیگر را گرفتم، جواب آتها نیز مشابه همان جواب بود. زمانه بدبود و من احتیاج شدید داشتم که آن کار را بفروشم و بالاخره آن را به قیمت کمی فروختم. چند سال بعد توانستم همان کار را به دلیل علاقه‌ای که به

کلود مونه

آن داشتم دوباره خریداری کنم. مدتی بعد یک روز فور برای ملاقات من آمد و این نقاشی نظر او را گرفت:

آه چه نقاشی زیبایی. اجازه می دهی من آن را بردارم؟ جواب دادم: من یک بار به تو پیشنهاد فروش آن را کردم ولی تو حاضر نشدی حتی ۵ فرانک ناقابل بابت آن به من بدھی.

((این غیرممکن است. حتماً یک کار دیگر بوده.)) و سپس به حالت دستپاچه ای ادامه داد. ((حاضری ۶۰۰ فرانک برای آن بگیرد!))

((حتی ۶۰۰۰ فرانک هم حاضر نیستم، قصد دارم آن را نگهدارم.))
مونه در حالی که به این خاطرات خود می خندد و سیگار پشت سیگار می کشد، مرا به باغ خود می برد. این باغ استخری دارد که مدل او برای سری کارهای نیلوفرهای آبی بوده است. در این وقت سال، برگ های نیلوفرها به حالت راحتی بر روی آب خاکستری رنگ خوابیده اند، در حالی که گل هایی که نقاش آنها را در سری

فراموش نشدنی خود نقاشی کرده است خود را در میان گلبرگ های اسرار آمیز مخفی کرده اند.

زمان می گذرد و شب آهسته از افق وسیع در آن سوی باغی که ما ایستاده ایم خود را می گسترد و در طول چمنزار هایی که گاوها می چرند و بر روی تبریزی ها می نشینند. تبریزی هایی که در کناره های چمنزارها روییده اند و از دور مانند این است که از نوک زبان برگ های رقصان خود هزاران راز را محرمانه به یکدیگر بازگو می کنند. گلود مونه به طرف خانه بر می گردد. همان طور که او را تعقیب می کنم، به راه رفتن زیبای او نگاه می کنم و پس از آنمه خوشی های شگفتی آور که در آن روز نصیب من شده، در تحسین قدم های نیرومند و باوقار او غرق در لذت بیشتری می شوم. در این زمان احساس می کنم که تمامی رنگ های آسمان، صدای خش و خش درختان، حرکت آرام چند گل، همگی با وزن و آهنگ قدم های او، شروع به تپیدن می کنند.

پی نوشت ها:

1. Vernon
2. Giverny
3. Clavd Monet (1840-1926) نقاش امپرسیونیست فرانسوی
4. Saint George
5. Donatello (1386-1466) مجسمه ساز ایتالیایی
6. Le Havre
7. Boudin
8. Toulmoche
9. Locoparentis
10. Glyre
11. Renoir (1841-1919) نقاش امپرسیونیست فرانسوی
12. Sisley (1839-99) نقاش امپرسیونیست فرانسوی
13. Sainte - Adresse
14. Honflevr
15. Manet (1832-83) نقاش امپرسیونیست فرانسوی
16. Pissarro (1831-1903) نقاش امپرسیونیست
17. Bazille (1841-71) نقاش امپرسیونیست
18. Davibigny
19. Durand Ruel
20. Hotel des Ventes
21. Theodore Duret
22. Canal at Saardam
23. Hotel des Ventes
24. Decap
25. Petit
26. Venice
27. Thames
28. Stephane Mallarme
29. A view of Vetheuil
30. Faure

پرستال جامع علوم انسانی
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی